

**NINA VLADIMIR
HAKOBYAN**

Musicologist, teacher at Sayat-Nova Music College (Stepanakert)

E-mail: nina.akopyan.69@mail.ru

Doi. 10.58580/18290019-2023.1.64-109

«Երաժշտական Հայաստան» ամսագրի խմբագրական խորհրդի
երաշխավորությամբ՝ Գոհար Կառլենի Շագոյանի՝ 2.6.2023 թ.,
ընդունվել է տպագրության՝ 10.6.2023 թ.,
ներկայացրել է հեղինակը՝ 2.5.2023 թ.

LEVON SARGSYAN ARMENIAN TARIST

Abstract

Musicologist, teacher at Sayat-Nova Music College (Stepanakert, Artsakh) Nina Vladimir Hakobyan. - "Levon Sarkisyan armenian tarist".

In the article musicologist N. Hakobyan explores the pedagogical and performing activities of the famous Artsakh musician, Honored Artist of the NKR Levon Sarkisyan. In different years, L. I. Sarkisyan taught tar at the Stepanakert musical school named after Komitas, and also headed the department of folk instruments at the musical school named after Sayat-Nova. On L. Sarkisyan's initiative, the first professional orchestra of folk instruments was formed composed of teachers and students from the school. For several decades, the orchestra, led by L. Sarkisyan, performed classical and national music. He is remembered by colleagues and students as an excellent performer, a competent teacher, a disciplined worker. Among his notable students are S. Markosyan, M. Manasyan, L. Sevyan, G. Arustamyan, K. Bagdasaryan, G. Mkrtchyan, O. Ovsepyan, D. Mezhlumyan and others.

Key Words: *pedagogical and performing activities, Honored Artist of the NKR Levon Sarkisyan, the first orchestra of folk instruments, performer, tarist.*

Անվտոմիսով

Երաժշտագետ, Արցախի Ստեփանակերտի Սայաթ-Նովայի անվան քոլեջի դասախոս Նինա Վլադիմիրի Հակոբյան. - «Լևոն Սարգսյանի՝ հայ թառահարը»:

Հոդվածում երաժշտագետ Ն. Հակոբյանը ներկայացնում է արցախցի անվանի երաժիշտ, ԼՂՀ վաստակավոր արտիստ Լևոն Սարգսյանի մանկավարժական և կատարողական գործունեությունը: Տարիների ընթացքում Ստեփանակերտի Կոմիտասի անվան երաժշտական դպրոցի թառի դասարանում է դասավանդել է Լ. Ի. Սարգսյանը, ինչպես նաև ղեկավարել՝ ժողովրդական գործիքների բաժինը Սայաթ-Նովայի անվան երաժշտական քոլեջում: Լ. Սարգսյանի նախաձեռնությամբ դպրոցի ուսուցիչներից և սաներից ստեղծվեց ժողովրդական գործիքների առաջին պրոֆեսիոնալ նվագախումբը: Մի քանի տասնամյակ նվագախումբը Լ. Սարգսյանի ղեկավարությամբ կատարել է դասական և ժողովրդական երաժշտություն: Լ. Սարգսյանը իր գործընկերների և ուսանողների հիշողության մեջ մնաց որպես գերազանց կատարող (թառահար), գրագետ ուսուցիչ, կարգապահ աշխատող: Լ. Սարգսյանի անվանի աշակերտներից կանվանենք Մ. Մարկոսյանին, Մ. Մանասյանին, Լ. Սևյանին, Գ. Առուստամյանին, Գ. Բաղդասարյանին, Գ. Մկրտչյանին, Օ. Հովսեփյանին, Դ. Մեջլումյանին և այլոց:

Բանալի-բառեր. *մանկավարժական և կատարողական գործունեություն, ԼՂՀ վաստակավոր արտիստ Լևոն Սարգսյան, ժողովրդական գործիքների առաջին նվագախումբ, կատարող, թառահար:*

Абстракт

Музыковед, преподаватель Степанакертского музыкального колледжа им. Саят-Новы Нина Владимировна Акопян. - "Левон Саркисян — армянский тарист".

В статье музыковед Н. Акопян представляет педагогическую и исполнительскую деятельность известного арцахского музыканта, Заслуженного деятеля искусств НКР Левона Саркисяна. В разные годы Л. И. Саркисян преподавал в классе тара в Степанакертской музыкальной школе Комитаса, а также заведовал отделением народных инструментов при музыкальном училище им. Саят-Новы. По инициативе Л.Саркисяна был создан первый профессиональный оркестр народных инструментов из числа педагогов и студентов училища. На протяжении нескольких десятков лет оркестр под управлением Л.Саркисяна исполнял классическую и национальную музыку. Л. Саркисян остался в памяти коллег и учащихся как превосходный исполнитель (тарист), компетентный педагог, дисциплинированный работник. В числе известных учеников Л.Саркисяна назовем С. Маркосьяна, М. Манасяна, Л. Севяна, Г. Арустамяна, К. Багдасаряна, Г. Мкртчяна, О. Овсепяна, Д. Межлумяна и др.

Ключевые слова: *педагогическую и исполнительскую деятельность, Заслуженного деятеля искусств НКР Левон Саркисян, первый оркестр народных инструментов, исполнитель, тарист.*

Levon Sargsyan is a well-known tarist from Artsakh. He is one of those teachers who has been remembered by colleagues and students over the years. A participant in the Great Patriotic War and an Honored Art Worker of the NKR, Levon Iskandar made a significant contribution to the development of instrumental music and the promotion of traditional instruments in Artsakh.

Levon Sargsyan was born on December 16, 1925, in the Martuni region of the NKR, in the village of Mavas. There were no professional musicians in the family. However, his father, Iskandar Sarkisovich, a laborer with considerable musical skill, trained himself to play the tar. Music was undoubtedly an important element of the Sargsyan family's lives. His mother, Voske Sahakovna, known for her warm personality, was, like most women of the time, in charge of the household. In 1938, the future musician's family moved to Stepanakert. Here, L. Sargsyan studied at the secondary school N2 (today named after A. Ghulyan, Hero of Artsakh) and at the Children's Music School. In 1943, along with his peers he was drafted into the Soviet army.

After completing his service, he enrolled in a music school in Aghdam (there was no Armenian section in Stepanakert). He also taught tar at the Stepanakert Music School and was the conductor and artistic director of the Amateur Song and Dance Club of the House of Pioneers' folk instrument orchestra.

The collaboration with Sergey (Sako) Khachatryan was truly productive. The club's participants (around fifty people) performed excellent Armenian, Moldovan, and Russian dances, as well as choral and solo compositions with faultless perfection.

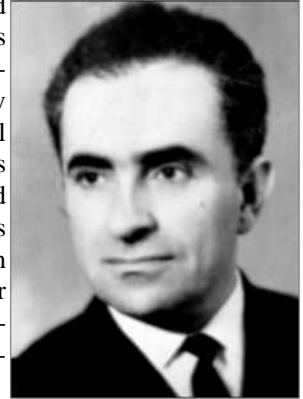
Having accepted the invitation to take part in the Republican competition, the group won the prize. This trip cost L. Sargsyan and S. Khachatryan dearly. You can learn more about that from the book by S. Markosyan (1., p. 133). 'Incidents' of this sort often happened to the Karabakh Armenians in the Soviet country.

Since the early 1960s, with the opening of the Sayat-Nova Music College in Stepanakert (a branch of the Romanos Melikyan Music College in Yerevan), Levon Sargsyan has taught at the new educational institution and headed the Department of National Instruments. The opening of the school has given the people of Artsakh a long-awaited opportunity to study in Armenian, their mother tongue. (1., p. 111)

Levon Sargsyan graduated from the Baku Conservatory in 1968 with majors in "orchestra conductor" and "teacher" (it should be noted that many prominent Armenian musicians taught at the Baku Conservatory during those years). Levon Sargsyan led the Stepanakert Komitas Music School from 1972 to 1975 and established himself as a thoughtful and capable leader.

Levon Sargsyan returned to Stepanakert after a short period of teaching in the Kapan Music School. According to the performance evaluation, "During his pedagogical

activity, Mr. Sargsyan proved to be a teacher who loves his specialty; he is organized, disciplined, and is constantly improving his professional and general knowledge. His pedagogical activity yielded very excellent outcomes. His countless alumni work both in the various regions and in our city and have proven themselves as competent professionals." (31.08.1972)

*Levon Sargsyan
Լևոն Մարգարյանի
Левон Саркисян*

The first orchestra of national instruments was formed from music school teachers and students. L. Sargsyan directed his 'brainchild' orchestra for several decades, until 2008, and brought it to a high professional level. The repertoire of the orchestra included works of national and classical music. In addition to its own repertoire, the orchestra also performed in ensembles with soloists.

Following L. Sargsyan's retirement, his son, Grigory Sargsyan conducted the orchestra. A few years ago, after young musicians were integrated into the orchestra, the Artsakh Orchestra of National Instruments was created, which later received the status of the Artsakh State Orchestra of National Instruments (artistic director and conductor Levon Sardaryan).

Having inherited their father's musical talent, L. Sargsyan's children followed in his footsteps. His son, Grigory Levonovich, graduated with honors from the Department of Wind Instruments at the Yerevan State Komitas Conservatory, specializing in clarinet (M.M. Tulakyan's class, Professor, an Honored Art Worker of the NKR). After his father's retirement, Grigory Sargsyan became the Chair of the Department of Wind Instruments and conducted the orchestra of national instruments at the Music College.

Stella Levonovna, his daughter, graduated from the Stepanakert Music College with a degree in piano and taught at the Hadrut Music School until the 2020 war. Gayane Sargsyan, his granddaughter, followed in her grandfather's footsteps and graduated from the piano department at the Music College.

Among L. Sargsyan's prominent students were Sergey Markosyan, Milas Manasyan, Lavrent Sevyan, Henrik Arustamyan, Karlen Baghdasaryan, Grisha Mkrtychyan, Hovsep Hovsepyan, and Derenik Mezhlumyan. Their names are well-known in our region. Many of them later graduated from the Komitas Conservatory in Yerevan in various majors. Some of them returned to Stepanakert and contributed significantly to the development of classical music as well as to the promotion of playing national instruments. Everyone who remembers Levon Sargsyan today emphasizes his incredible devotion to his profession.

A few more details for the teacher's portrait: Evelina

Կատարողական արվեստ

Sargsyan recalled how concerned Levon Sargsyan was when he noticed a decline in the number of pupils enrolled in the national instrument department. The teacher traveled across the region, advertising and recruiting pupils to join the national instruments class at the school. Levon Sargsyan knew all of his students' phone numbers by heart. Anahida Suleimanyan remembered how Sargsyan encouraged some students to study at the school by telling them that if they learned to play the tar, they would be able to master the guitar as well. It is no secret that we have always lacked special musical literature. For lack of a photocopier, we had to copy a lot of stuff by hand, which was not an easy task to do. Karine Harutyunyan, emphasizing Levon Sargsyan's commitment to his work, remembers how he personally used to copy parts for the students. In addition to the ensembles of national instruments founded by Levon Sargsyan, he also organized an amateur choir from among the local intelligentsia. Gayane Harutyunyan, a concertmaster in Levon Sargsyan's class for many years, emphasizes that "he was forever in his work."

Levon Iskandarovich, who was always tidy, mindful, and friendly to colleagues, students, and everyone around him, came to work every day in a suit and tie. Nothing appeared to be able to derail his work...

In the late 1980s, the Armenian liberation movement began. Armenians from all over the world came to Artsakh to answer the call of their hearts to defend their nation. Levon Sargsyan's grandson, David Sargsyan, did the same.

After graduating from high school N5 in Stepanakert, David enrolled in the Leningrad Architectural Institute. The liberation movement found him during the second year of his studies. David dropped his studies, returned to his homeland, and volunteered for the front lines without hesitation. David Sargsyan died a hero in the Hadrut region of the NKR.

Despite the terrible loss, Levon Iskandarovich remained patient, attentive, and demanding person. He was always there for his wards - his students.

In conclusion, I would like to quote the great Aram Khachaturian: "If every Armenian chose his profession correctly, no other nation could compare with us, the Armenians."

BIBLIOGRAPHY

1. *Markosyan S.*, Artsakh Faces and Cases, Yer., 2012 th.
2. *Tamrazyan A., Malakyan L., Meliksetyan G.* Robert Petrosyan., Yer., 2010 th..
1. Մարկոսյան Ս., Արցախյան դեմքեր և դեպքեր, Եր., 2012 թ.:
2. Թամրազյան Ա., Մալաքյան Լ., Մելիքսեթյան Գ., Ռոբերտ Պետրոսյան., Եր., 2010 թ.:

REFERENCES

- Markosyan S.*, Artzakhyan demqer ev depqer., Yer., 2012 th.
Tamrazyan A. Malakyan L. Meliksetyan G. Robert Petrosyan

Հեղինակի մասին. ՆԻՆԱ ՎԼԱԴԻՄԻՐՈՎՆԱ ՀԱՎՈՐՅԱՆ (ծ. 1969 թ. Խանլար, նախկին Ելենդորֆ): 1988 թ. ավարտել է Ստեփանակերտի Սայաթ-Նովայի անվ. երաժշտական քոլեջի երաժշտության տեսության բաժինը, 1993-ին՝ Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի երաժշտագիտական բաժինը: Ավելի քան քսան տարի դասավանդում է տեսական առարկաներ Ստեփանակերտի Սայաթ-Նովայի անվ. երաժշտական քոլեջում: 2012 թ. ԼՂՀ մշակույթի և երիտասարդության հարցերով նախարարության աջակցությամբ հրատարակել է սովորական առարկայի ուսումնամեթոդական ձեռնարկ՝ «Երաժշտական թելադրություններ»: Մասնակցել է 2013-ին միջազգային գիտաժողովի «Արամ խաչատրյանը և արդի աշխարհը» (110-ամյակին նվիրված), (հրատ.՝ 2014 թ.): 2014-ին Գյումրիում «Վերածնունդ» միջազգային մրցույթ-փառատոնի շրջանակներում միջազգային գիտական ֆորումի «Համաշխարհային մշակույթը և Հայաստանը. Մշակույթների երկխոսություն»: Հեղինակ է նաև մասնագիտական և հասարակական թեմաներով հոդվածների հանրապետական «Ազատ Արցախ» թերթում: Եռանդուն մասնակցում է ԼՂՀ երաժշտահասարակական կյանքում, Քոլեջում տեսական վիկտորինաներ կազմակերպում, կարդում է զեկուցումներ, հանդես գալիս Արցախի հեռուստատեսությամբ:

Об авторе: НИНА ВЛАДИМИРОВНА АКОПЯН (род. в 1969 году, г. Ханлар). Окончила: с отличием Степанакертское музыкальное училище им. Саят-Новы по специальности "Теория музыки" (1988); Ереванскую государственную консерваторию им. Комитаса, отделение "Музыковедение", (1993). Более двадцати лет преподает теоретические дисциплины в Степанакертском музыкальном колледже им. Саят-Новы. Автор учебно-методического пособия по сольфеджио "Музыкальные диктанты" (2012) Участвовала: в Международной научной конференции "Арам Хачатурян и современный мир" (к 110-летию, 2013); в Международном научном форуме "Мировая культура и Армения - "Диалог культур" (Гюмри) в рамках Международного конкурса-фестиваля "Возрождение" ("Верацунд", 2014). Автор статей на профессиональные и общественные темы на страницах республиканской газеты "Азат Арцах". Принимает активное участие в жизни музыкального колледжа: проводит теоретические викторины, читает доклады, выступает на Арцахском телевидении.

About the author: NINA VLADIMIR HAKOBYAN (born in 1969 in of Khanlar). In 1988 graduated with honors from the Department of Music Theory at Stepanakert Sayat Nova Music College. In 1993 graduated from the Yerevan Komitas State Conservatory, Department of Musicology. For over twenty years she is teaching the theory of music in the Stepanakert Music College. In 2012, with the support of the Ministry of Culture of NKR, she published a school book on solfeggio and musical dictations. In 2013, she participated in the international conference Aram Khachaturian and the Modern World, dedicated to the 110th anniversary of the composer with the report "Children's Album of A. Khachaturian. Music and Mathematics". In 2014 at the international scientific conference within the framework of the Renaissance Festival she made a report on "World Culture and Armenia. Dialogue of Cultures". Author of numerous special and journalistic articles in the national newspaper Azat Artsakh. She takes an part in musical and public activities in NKR. She organizes theoretical quizzes at the music college, reads reports, and also appears on Artsakh TV.